

Skoglemen *Myopos shisticolor* på vandring i Aurskog-Høland

Arne Andersen

15.08.2005 fant jeg fem døde skoglemen, *Myopos shisticolor* langs veien mellom Kjærund og Åserud i Aurskog-Høland i Akershus. Alle «lemenlikene» virket forholdsvis ferske (se Figur 1). Mest trolig var de drept av bil, selv om bare ett lemen var tydelig knust. Blodflekken etter det knuste dyret var fremdeles friskt rød, så den kan ikke ha vært mange timene gammel. Den 27.08.2005 så jeg to levende skoglemen på ei hyttetomt i samme område. Disse løp rundt midt på dagen. Om morgenen 29.08.2005 ble det funnet to døde lemen langs samme vei som ovenfor.

Veien er en tvergående bygdevei mellom riksveiene 115 og 22 i Aurskog-Høland kommune, Akershus midtpunktet på veien ligger omtrent ved 32V PM 501 296. EIS rute er 29 og Strandregion AK. Terrenget langs veien er småkupert, og ligger

mellom 170 og 300 moh. Vegetasjonen er variert barskog, med myr, mer eller mindre fuktig granskog, og furu på rabber og myrer. Biltrafikken er ganske beskjeden, trolig omkring 100 biler i døgnet. Den 15.08. var fem kadaver spredt over en strekning på ca. 10 km, og 29.08. ble to skoglemen funnet på fire km vei.

Min tilknytning til området er ei hytte kjøpt i 1988. Hytta er i jevnlig bruk hele året, ca. 4-5 dager i måneden. Noe mindre i skolens sommerferie. Veien det er snakk om, går jeg med uregelmessige mellomrom flere ganger i året. På ettermiddagen den 12.08.2005 var veien mel-

lom Åserud og Kjærund fri for skoglemen på nordsiden. Om morgenen tre dager senere, ble det som nevnt funnet fem kadaver på sørsiden av veien. Det tyder på at kadaver av skoglemen ikke blir liggende lenge før de blir funnet og spist av fugl.

Før august i år har jeg ikke sett skoglemen i dette området, selv om jeg har møtt enkelt dyr andre steder i distriktet. Da har det som regel gått år mellom hver gang.

Når det blir drept så mange skogslemen i trafikken i løpet av kort tid, tyder det på en stor og bevegelig bestand; det en vanligvis kaller «lemenvandring».

Arne Andersen (f. 1957) er cand.scient. i limnologi/ferskvannsbiologi fra Universitet i Oslo i 1984. Har arbeidet som «privatpraktiserende limnolog» siden 1986, vesentlig med rutineovervåking av biologisk vannkvalitet i vassdrag. Begynte som fuglekikker, før vannet i våtmarkene fanget interessen. Har dog beholdt et våkent øye for alt som lever.

Arne Andersen Stalsberg terrasse 14, NO-2010 Strømmen
Telefon 63 81 62 47 / Mob. 90 64 06 53
E-post: aa@limnoan.no Hjemmeside <http://www.limnoan.no>

Skoglemen, *Myopus shisticolor* er en lett kjennelig smågnagerart. Fargen er blågrå, med en rust rød, «brunsvidd» flekk på bakkroppen. Halen er påfallende kort. Arten er knyttet til moserik granskog, og finnes her til lands i grensetraktene mot Sverige. I Oslo og Akershus går den så langt vest som til Nordmarka. Bestanden veksler i en tre til fire års syklus, og vandringer er kjent under spesielt store toppår (IMS OG SEMB-JOHANSSON 1990).

Summary

Andersen, A. 2005. Wood lemming *Myopus shisticolor* migrating in Aurskog-Høland Akershus. – *Fauna* 58(2): ___-__£.

*On 15 August 2005 five freshly killed wood lemmings *Myopus shisticolor* were found along a 10 km stretch of municipal road. Two live animals were seen 27.08., and on 29.08 two dead wood lemmings were found along*

*Figur 1. Trafikkoffer. Skoglemen, *Myopus shisticolor* funnet død i veikanten. Foto: Arne Andersen. Roadkill. Wood lemming *Myopus shisticolor* found dead on the edge of the road.*

a 4 km stretch of the same road. As traffic was sparse, the number of dead lemmings indicated a large migration.

(Red.) *Norges dyr Pattedyrene 3*
Cappelen, Oslo ISBN 82-0212383-6 (192 s.)

Litteratur

IMS R. A. OG SEMB-JOHANSSON A. 1990
Smågnagerne S. 121-171 i: SEMB-JOHANSSON A. OG FRISLID R.